

Beslut

efter tillsyn i Brunns skola
i Värmdö kommun

Rektorn
Ulrika Görtz

Värmdö kommun
134 81 Gustavsberg

Tillsyn av Brunns skola i Värmdö kommun

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena.

Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Brunns skola och Värmdö kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Brunns skola är i många delar en fungerande skola. I den nationella statistiken framkommer dock att skolans kunskapsresultat försämrats jämfört med föregående läsår. År 2010 nådde enbart 78 procent av eleverna målen för utbildningen, 91 procent var behöriga till nationellt program på gymnasieskolan och det genomsnittliga meritvärdet var 213. Andelen eleven som nått målen för samtliga ämnen har de två senaste åren legat mellan 92-96 procent.

Elevernas kunskapsresultat följs upp och utvärderas på individ- och gruppnivå utifrån de nationella målen. Skolan behöver även systematiskt följa upp och utvärdera elevernas kunskapsresultat på skolnivå för att identifiera vilka insatser som behöver sättas in för att förbättra måluppfyllelsen. Nationell statistik visar att det de senaste åren funnits en betydande differens mellan resultat av de nationella proven och slutbetyget i svenska. Skolan har identifierat problemet och har vidtagit vissa åtgärder, dock har ingen märkbar förändring skett. Diskussion kring avvikelser mellan resultat på nationella prov och slutbetyg förs i ämneslagen, dock ej på skolnivå. Skolan strävar genom samrättning av de nationella ämnesproven i kommunen efter en mera likvärdig bedömning.

Skolan har i kommunens ämnesnätverk genomfört ett arbete med att diskutera de nationella målen och utarbeta lokala kursplaner för samtliga ämnen och årskurser. Skolan har ingen sammanställning av skolans samlade resultat i samtliga ämnen i årskurs 5 och 9 och gör därmed heller ingen övergripande uppföljning eller utvärdering av skolans samlade resultat.

Lärarna följer upp och utvärderar elevernas kunskapsresultat samt resultaten av de nationella ämnesproven i arbetslagen i årskurserna 1-5 och ämneslagen i årskurserna 6-9. För de elever som inte når målen i de nationella ämnesproven upprättas åtgärdsprogram. Det framkommer vid tillsynen att kopplingen mellan nationella mål och den framåtsyftande delen i de individuella utvecklingsplanerna är otydlig och att lärarnas information till eleverna om framgångs- och utvecklingsbehov är otillräcklig.

Brunns skolledning som är ny från och med november 2010 har under sin tid identifierat ett antal brister i skolans verksamhet. Rektorn skaffar sig information om skolans verksamhet genom arbetslagsledare och systematiska besök i verksamheten. Tillsammans med skolledning driver rektorn utvecklingsarbete inom identifierade utvecklingsområden som elevinflytande, betyg och bedömning och datoranvändning i skolan. Tillsynen visar att samverkan mellan skolans arbetslag behöver stärkas med syfte att tydliggöra mål i de olika ämnena samt att ge förutsättningar för eleverna att utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Tillsynen visar att eleverna upplever sin skola som trygg. Skolan bedriver ett kontinuerligt värdegrundsarbete och följer även upp arbetet i elevenkäter. Skolan plan mot kränkande behandling är förankrad i verksamheter och uppfyller förordningarnas krav.

Beslut

Skolinspektionen har i tillsynen av Brunns skola identifierat följande brister som ska åtgärdas:

- Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (Lpo 94, 2.2).
- De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte förordningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).

- Lärarna använder inte resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning (7 kap. 10 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94 1. Den enskilda skolans utveckling samt 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn och lärarna klargör inte mål och krav för föräldrar och elever (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).
- Lärarna samverkar inte så att undervisningen ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer).
- Rektorn och lärarna har inte höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga (Lpo 94, 1 skolans värdegrund och uppdrag, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skriftliga bedömningar ges inte enligt grundskoleförordningens krav (7 kap. grundskoleförordningen 9 §).
- Åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav utarbetas inte för alla elever som är i behov av särskilt stöd (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Utbildningen är inte avgiftsfri (4 kap. 4 § skollagen).

Rektor och Värmdö kommun har ansvar för att Brunnns skola snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för Värmdö kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet.

Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Bedömningarna redovisas i bilagorna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Ann-Katrin Karlsson

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Marita Bergman
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen.
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Brunns skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Värmdö kommun under februari till april 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits med anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Brunns skola, dels den information som samlats in under besöket. I Brunns skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever.

Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, Skolinspektionens enkäter eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten. Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Brunns skola

Brunns skola omfattar förskoleklass samt årskurserna 1-9 och tillhör Ingarö skolenhet. Skolan består av elva olika skolhus, vilka inrymmer sammanlagt sex arbetslag. Inom skolenheten finns också fritidshem. Kommunens ansvarstagande för skolbarnomsorgen behandlas i den övergripande kommunbeslutet. Rektorn leder skolan tillsammans med två biträdande rektorer samt sex arbetslagsledare. Till skolans stödfunktion finns även ett elevvårdsteam där specialpedagoger, kurator och skolsköterska ingår samt en skolsekreterare, IT-pedagog och en skolassistent.

Tabell 1: Antal elever på skolan

	Förskoleklass	Grundskola	Särskola
Antal elever	42	559	1

Första besöksdatum var 2011-02-16, sista besöksdatum var 2011-02-17.

Tillsynsprotokoll för Brunns skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

	Bedömning
1 Måluppfyllelse och resultat	
1.1 Kunskaper	X
2 Pedagogisk ledning och utveckling av skolan	
2.1 Fokus på skolans uppdrag	
2.2 Lärarnas bedömning och utvärdering	X
2.3 Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering	X
3 Skolans lärandemiljö	
3.1 Fokus på lärande	X
3.2 Tillit till elevens förmåga	X
3.3 Trygghet och studiero	
4 Enskild elevs rätt	
4.1 Bedömning (och betyg)	X
4.2 Undervisningstid och val	
4.3 Särskilt stöd	X
4.4 Studie- och yrkesvägledning	
4.5 Avgifter	X
4.6 Rektorns beslutsfattande	

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Bedömning

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering

Den nationella statistiken för läsåret 2009/10 visar att andelen elever som når målen i samtliga ämnen i årskurs 9 var 77 procent, andelen behöriga till nationellt program på gymnasieskolan var 91 procent och det genomsnittliga meritvärdet 213. Skolans resultat ligger något över genomsnittet för riket. Skolan har dock försämrat sin måluppfyllelse när det gäller andelen elever med fullständigt slutbetyg jämfört med föregående år. Nästan en fjärdedel av skolans elever lämnar årskurs 9 utan fullständigt grundskolebetyg. I årskurs 5 finns ingen sammanställning på skolans övergripande resultat i samtliga ämnen. Resultaten på de nationella ämnesproven för årskurs 3 för 2010 visar att 18 procent inte når målen i svenska. Motsvarande värde för matematik var 11 procent. Detta är liten försämring från föregående år. I årskurs 5 når 9 procent inte målen i svenska, 10 procent i matematik och 13 procent i engelska. Jämfört med föregående år har resultatet i matematik förbättrats, medan resultaten i de övriga ämnen inte har förändrats märkbart. I årskurs 9 visar nationell statistik av de nationella ämnesproven för läsåret 2009/10 att 24 procent inte nådde målen i svenska medan samtliga nådde målen i engelska och matematik. Jämfört med tidigare år är det en försämring av resultatet i ämnet svenska.

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning

De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte förordningarnas krav.

Författningsstöd

7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg

Motivering

Brunns individuella utvecklingsplaner finns dokumenterade i kommunens gemensamma digitala system för att följa upp varje elevs kunskapsutveckling. Skolinspektionen har tagit del av exempel på individuella utvecklingsplaner inklusive skriftliga omdömen och konstaterar att den framåtsyftande delen av de individuella utvecklingsplanerna inte uppfyller de krav som ställs. De framåtsyftande planeringarna innehåller inga tydliga mål, vare sig på lång eller kort sikt och är inte tydligt kopplade till de nationella målen. Kommunen har genomfört ett arbete med att diskutera de nationella målen och utarbetat lokala kursplaner för samtliga ämnen och årskurser och skolan har arbetat med lokala pedagogiska planeringar. Kopplingen mellan nationella mål och den framåtsyftande delen i de individuella utvecklingsplanerna är dock otydlig. I elevintervjuer framkommer dessutom att de individuella utvecklingsplanerna för de flesta eleverna inte är ett aktivt verktyg för att stödja deras kunskapsinhämtning och delaktighet i den egna inläringen.

Bedömning

Lärarna använder inte resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Författningsstöd

7 kap. 10 § grundskoleförordningen

Motivering

Nationell statistik visar att det finns en differens mellan resultat på de nationella proven och slutbetyget i svenska, matematik och engelska. I ämnet svenska ges 33 procent av eleverna ett högre slutbetyg än vad nationella ämnesprovet visar. De tre senaste åren är förhållandet detsamma när det gäller ämnena svenska och matematik, medan det i engelska varit en bättre överensstämmelse mellan de nationella ämnesproven och slutbetygen. I intervjuer med lärare framkommer att resultaten av de nationella ämnesproven och slutbetygen inte diskuterats på skolenivå. Enligt rektorn används nationella prov som en del av betygsunderlaget. För att säkerställa att betygen motsvarar de krav som ställs i de nationella betygsriterierna har skolan betygskonferenser med betygsättande lärare och rektor.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning**

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd

2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94 1. Den enskilda skolans utveckling samt 2.8 Rektors ansvar

Motivering

Skolinspektionen har tagit del av Brunns skolas kvalitetsredovisning för läsåret 2009/10. Redovisningen innehåller uppgifter om hur stor andel av eleverna som nådde målen i de nationella ämnesproven i årskurserna 3, 5 och 9. Dock finns inte skolans samlade resultat i årskurserna 3, 5 och 9 redovisade i kvalitetsredovisningen eller i någon annan dokumentation. Det finns inte heller någon uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella kursplanemålen.

Brunns skola dokumenterar från och med läsåret 2010/2011 varje enskilds elevs resultat i ett digitalt dokumentationssystem. Skolan har genomfört fortbildningsinsatser för att samtlig personal i hur det digitala dokumentationssystemet ska användas. Systemet möjliggör en sammanställning av de samlade resultaten på elev-, grupp- och skolnivå. Tillsynen visar dock att alla pedagoger inte dokumenterar sina elever i systemet och därmed är en uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat utifrån detta system ännu inte möjlig.

I samtalet med skolledningen framkommer att rektorn och de biträdande rektorerna har kännedom om kunskapsresultaten för årskurs 9 föregående läsår. Däremot finns inte kunskap för skolan som helhet om resultaten i de enskilda ämnena samt eventuella skillnader mellan pojkar och flickor.

Skolans lärandemiljö**Fokus på lärande****Bedömning**

Rektorn och lärarna klargör inte mål och krav för föräldrar och elever.

Författningsstöd

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering

I Brunns skola planerar lärarna sin undervisning i så kallade lokala pedagogiska planeringar med syfte att klargöra de nationella målen för eleverna. Skolan har genomfört fortbildningsinsatser avseende de bakomliggande idéerna och utformandet av en lokal pedagogisk planering. Dessa finns tillgängliga på skolans hemsida. Vid intervju med elever framkommer att de lokala pedagogiska planeringarna presenteras av de flesta lärarna, men också att eleverna ändå inte alltid förstår vad de ska prestera för att nå sina mål. Vid

tillsynstillfället tog också Skolinspektionen del av lokala pedagogiska planeringar och såg att dessa inte alltid är tydligt kopplade till de nationella målen.

Bedömning

Lärarna samverkar inte så att undervisningen ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Författningsstöd

Lp 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering

Vid intervjuer med lärare och skolledning framkommer att samverkan mellan arbetslagen behöver stärkas. I intervjuer med rektorn och lärare uttrycks att det finns behov av att diskutera mål och bedömning i samtliga ämnen och årskurser för tidigt upptäcka elever som riskerar att inte nå målen och att ge förutsättningar för samtliga elever att nå de nationella målen i samtliga ämnen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Tillit till elevens förmåga**Bedömning**

Rektorn och lärarna har inte tillräckligt höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga.

Författningsstöd

Lpo 94, 1 skolans värdegrund och uppdrag, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering

Vid intervjuer uttrycker lärare och elever att fokus främst ligger på att alla elever ska nå mål att uppnå, mindre att stödja eleverna till att nå högre betyg. Elever uttrycker också att den enskilde eleven får ta stort ansvar för sin kunskapsutveckling och att de saknar stöd i att nå högre betyg. Exempelvis kan detta handla om hur lärarna tydliggör målen för eleverna eller följer upp elevernas egna kunskapsmål som de formulerat i sina individuella utvecklingsplaner. Följden blir, enligt eleverna, att man "nöjer sig" med en lägstanivå. Ett annat exempel är att 48 procent av eleverna i årskurs 5 samt 40 procent av eleverna i årskurs 9, enligt Skolinspektionens enkät, upplever att skolarbetet är för lätt.

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Bedömning

Skriftliga bedömningar ges inte enligt grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd

7 kap. grundskoleförordningen 9 §

Motivering

På Brunns skola saknas skriftliga bedömningar som beskriver vilka mål eleverna har uppnått i de olika ämnena och eventuellt vilka stödåtgärder som vidtagits på skolan.

Särskilt stöd

Bedömning

Åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav utarbetas inte för alla elever som har behov av särskilt stöd.

Författningsstöd

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering

Enligt både rektorn, lärarna och elevvårdspersonalen utarbetas åtgärdsprogram när elever riskerar att inte nå målen i något ämne. Skolinspektionen vill framhålla att åtgärdsprogram även ska upprättas i de moderna språken. Tillsynen har nämligen visat att elever väljer bort sitt språkval mot att få extra stöd i språkvalet svenska/engelska. Åtgärdsprogram utarbetas av respektive klasslärare eller ämneslärare med eventuell handledning från specialpedagog. Skolinspektionen har tagit del av några exempel på åtgärdsprogram utarbetade vid Brunns skola för elever i behov av särskilt stöd och konstaterar att de varierar i kvalitet och att elevens behov inte tydligt framgår. De saknar tydlig koppling till de nationella målen och ansvaret för åtgärderna läggs företrädesvis på eleverna. Inte heller framgår det hur åtgärdsprogrammen ska följas upp och utvärderas.

Avgifter

Bedömning

Utbildningen är inte avgiftsfri.

Författningsstöd

4 kap. 4 § skollagen

Motivering

Brunns skola arrangerar skidresor årligen i samband med friluftsdagar. Dessa medför en kostnad på 195 kronor för eleven. Detta kan inte anses som en obetydlig kostnad för eleven och är således inte förenligt med skollagen.